



معلم پڑھندہ؛ الزامات، موانع و راہکارها

مؤلفین:

امیر علیزادہ

سمانہ حبیب زادہ

محمد رضا بابایی بی صفر



انتدات گشتی م

سرشناسه	:	علیزاده، امیر، ۱۳۷۴-
عنوان و نام پدیدآور	:	معلم پژوهنده؛ الزامات، موانع و راهکارها/مؤلفین: امیر علیزاده، سمانه حبیب زاده، محمدرضا بابایی-بی صفر
مشخصات نشر	:	تهران: کهکشان علم، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۲ ص.
شابک	:	۳۴۰۰۰۰ ریل-2-702034-622-978
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	تحقیق عملی در آموزش و پرورش -- ایران
موضوع	:	Action research in education -- Iran
موضوع	:	درس پژوهی -- ایران
موضوع	:	Lessen study -- Iran*
موضوع	:	معلمان -- ایران -- فعالیت های پژوهشی
موضوع	:	Teachers -- Iran -- *Research ac
موضوع	:	میان -- ایران -- اثربخشی
موضوع	:	Teacher effectiveness -- Iran
شناسه افزوده	:	علیزاده، سمانه، ۱۳۶۸-
شناسه افزوده	:	بابایی بی صفر، محمدرضا، ۱۳۷۲-
رده بندی کنگره	:	LB ۲۵/۱
رده بندی دیویی	:	۵/۳۷۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۴۶۹۹۰



آبشار کتابخانه ملی

تهران، میدان انقلاب، بعد از خیابان ۱۲ منیری جاوید، پاساژ اندیشه، طبقه دوم همکف پ C10

۰۶۶۹۵۵۰۰۴-۰۲۱ ۹۹۹۶۰۹۹۰۶

معلم پژوهنده؛ الزامات، موانع و راهکارها

مؤلفین:

امیر علیزاده

سمانه حبیب زاده

محمدرضا بابایی بی صفر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

قیمت: ۳۴۰۰۰۰ ریل

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۳۴-۲-۷۰۲۰-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

بخش اول: مبانی ۷

فصل اول: کلیات و مفاهیم ۹

فصل دوم: جایگاه و نقش معلم در تعلیم و تربیت ۱۵

فصل سوم: سواد پژوهشی در فرآیند یاددهی - یادگیری ۲۵

بخش دوم: معلم پژوهشگر ۵۳

فصل چهارم: معلم پژوهنده، اتی و مؤلفه‌ها ۵۵

فصل پنجم: مبانی نظری و رویکردهای فاضی معلم پژوهنده ۷۹

فصل ششم: نقد و بررسی معلم پژوهنده در نظام آموزشی ۱۰۵

منابع ۱۱۹

پیشگفتار

پژوهش، فرایند کسب و تحلیل داده‌ها و اطلاعات به منظور حل مسائل و مشکلاتی است که در یک حوزه یا سازمان با آن روبرو هستیم. هدف اصلی از پژوهش در سازمان-ها، بهبود کیفیت، کمک به تصمیم‌گیری مناسب، افزایش بهره‌وری، کارایی سازمانی و اتخاذ راهبردهای مناسب است.

آموزش و پرورش به سبب اینکه با انسان سروکار دارد از مهم‌ترین حوزه‌هایی است که پژوهش در آن لازم است. جهان پیچیده امروز، آموزش و پرورش را طلب می‌کند که بتواند متناسب و منعطف با پیچیدگی‌ها و نوآوری‌ها، پاسخگوی نیازهای جامعه باشد. برای پاسخگویی به این مهم نیازمند ارائه روش‌هایی هستیم که بتواند به راحتی در میان این پیچیدگی‌ها و نوآوری‌ها حرکت کرده و مسیر را تسهیل نماید.

انواع روش‌های پژوهشی معلم محور که ناظر بر بهبود عمل هستند، معمولاً در زمان و محدوده یک‌ساله تدریس قابل انجام بوده و با تنوع حرفه‌ای معلمان سازگاری دارند. اقدام پژوهی از جمله مهم‌ترین روش‌های پژوهشی معلم محور است که برای توسعه دانش و آگاهی درباره ماهیت تعلیم و تربیت، موضوع درسی و تالیفات و کار گرفته می‌شوند. توجه به جایگاه پژوهش و روش‌های نوین اقدام پژوهی از سنه جاری طرح معلم پژوهنده در آموزش و پرورش یکی از دغدغه‌های جامعه امروز است.

مدرسه‌ای که معلمان آن با رویکرد پژوهش محور فعالیت می‌کنند، اهمیت همکاری، یادگیری جمعی و به اشتراک‌گذاری نتایج در آن نمایان می‌گردد و دانش، به عنوان زیربنای فعالیت حرفه‌ای شناخته می‌شود. یادگیری مبتنی بر پژوهش یک رویکرد نو در یادگیری است که از طریق آن، معلمان استراتژی‌های چندگانه‌ای را برای موفقیت

دانش‌آموزان به کار می‌گیرند. دانش‌آموزان یادگیری خود را از طریق جستجو کسب می‌کنند که نشان‌دهنده دانش آن‌هاست. دانش‌آموزان از این روش، گذشته از مهارت‌های فناوریانه موجود، از مهارت در برقراری ارتباط و حل مشکلات پیشرفته سود می‌برند.

آموزش پژوهش محور صرفاً یک تدریس نیست، بلکه استراتژی نوینی جهت آموزش روش یادگیری به دانش‌آموز است. در آموزش پژوهش محور، معلم نیز همگام با دانش‌آموزان در جستجوی پاسخ است، وسایل و امکانات را فراهم می‌نماید و گام‌به‌گام مراحل مختلف کاوشگری را تا رسیدن به نتایج و اهداف تعیین‌شده هدایت و کنترل می‌نماید.

یادگیری و یادداشت‌ها در چنین مدرسی هیچ عنصری بی‌نیاز از یادگیری و پژوهش تلقی نمی‌شود. همه عناصر، معلم، دانش‌آموز، مدیر، مشاور و سایر کارکنان، پژوهش و یادگیری را وظیفه خود می‌دانند و در این زمینه به‌طور جدی احساس نیاز می‌کنند. مدرسه پژوهش محور فضایی ایجاد می‌کند که در آن پژوهش، خلاقیت و نوآوری برای حل مسائل تشویق شود. از آنجا که توسعه محور از مسیر تحقیق و پژوهش می‌گذرد و بسیاری از پیشرفت‌های جوامع مختلف را به فرهنگ آن‌ها منتسب می‌کند، لزوم ایجاد و تقویت فرهنگ پژوهش برای بهبود وضعیت پژوهش کشور ضرورت به نظر می‌رسد.

از آنجا که مبحث رویکرد پژوهشی معلم پژوهنده به‌نوعی تعریف شده و الهام گرفته از خارج از کشور می‌باشد و مدت‌زمان نسبتاً زیادی از این امر می‌گذشت، نیازمند این مهم هستیم که این مفهوم را یک‌بار با مؤلفه‌های بومی خود در نظام آموزش ترویج نموده و چالش‌های آن را بر شمریم. در این کتاب مؤلف به دنبال تبیینی صحیح از این مقوله است.